

Kaupunkiympäristön toimiala

Ennuste: 2/2024

Päivämäärä: 21.8.2024

Täyttöohje

- Ennusteen päähuomioista kirjoitetaan
 - tiivistelmä, jota käytetään talouden ja toiminnan työpöytään sekä muihin kaupunkitason tiivistyksiin kaupungin johdolle.
 - yksi, yhtenäinen analyysi oman otsikkonsa alle.
 - riskeistä tulee oman otsikkonsa alle analyysi
 - kaikki yllä mainitut analyysit kirjoitetaan talousarviovuoden näkökulmasta
- Strategiasta tulee oman otsikkonsa alle analyysi
- Kirjoitathan jokaisesta kohdasta lyhyen ja informatiivisen analyysitekstin, jossa on olennaisimmat päähuomiot

Ennusteen tiivistelmä: keskeisimmät nostot ranskalaisilla viivoilla (maksimimerkkimäärä 2200)

- kuvaa keskeisimmät talousarvion toteutumiseen vaikuttavat tekijät (kaupungin johdolle)
- älä listaa lukuja vaan keskity syihin ja tekijöihin lukujen takana

Tiivistelmä Kympp-taso:

- Toimialan neljästä sitovasta tavoitteesta kolme on toteutumassa.
- Kaupunkilais- ja asiakaskokemuksen tavoitteen toteutumista on ei voida vielä ennustaa, sillä kaupunkilais- ja asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksia ei ole vielä käytettävissä.

Tiivistelmä Kaupunkirakenne ja hallinto:

- Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden paraneminen suhteessa autoliikenteen olosuhteisiin etenee suunnitellusti. Niiden edistämiseksi on käynnissä monia hankkeita ja suunnittelua ohjataan tavoitteellisesti.
- Asemakaavoitustavoitteen ennustetaan saavutettavan. Ohjelmoitu kaavoituksen kerrosneliömetrimäärä asumiseen kaupungin maalle 424 401 k-m².
- Maanvuokrien tavoitteen ennustetaan toteutuvan (336M€)
- Kaupunkiuudistusalueiden osalta markkinatilanteen takia asuntokannan kasvutavoitteen ei odoteta toteutuvan.
- Luonnon monimuotoisuuden edellytyksiin, viherverkoston yhtenäisyyteen ja ekologisiin verkostoihin liittyvät toimet etenevät suunnitellusti ja tavoitteiden ennustetaan toteutuvan
- Luovutuskelpoisten tonttien tavoitteen mukaisen määrän ennustetaan toteutuvan, mutta alkavan asuntotuotannon määrä on hyvin vähäinen eikä tavoite toteudu.

Tiivistelmä Tilat ja rakennuttaminen:

- Kaupungin omistamien tilojen huoltopyyntöjen vasteaikaa on nopeutettu kaupunkiuudistusalueilla ja työ vasteaikojen parantamiseksi jatkuu.
- Kaupungin omistamien tyhjien liiketilöiden määrää on onnistuttu vähentämään.
- Omien palvelutilojen pitkän tähtäimen suunnitelmien laadinta etenee ja tänä vuonna on valmistumassa noin 200 suunnitelmaa, joilla tähdätään kunnossapitokorjausten oikea-aikaiseen kohdentamiseen. Alkuvuodesta suunnitelmia on valmistunut noin 100.
- Koulu- ja päiväkotitilojen toteuttamisen suunnitteluohjeistuksen kehittäminen on aloitettu ja kehitystyö tulee jatkumaan koko vuoden. Tehokkuutta palvelutilojen toteuttamiseen haetaan tänä vuonna tilojen suunnitteluvaihetta kehittämällä ja tämän osalta tarkastelu on aloitettu.
- Toimitilastrategian toimeenpano jatkuu suunnitellusti mm. toimialojen yhteisen tilaprosessin kehittämisellä.
- Infra- ja talonrakentamisen päästöjen vähentäminen Green Deal tavoitteiden mukaisesti etenee.
- Katutöiden haittojen vähentämistä on edistetty mm. vuoden katutyömaakilpailun järjestämisellä ja työnaikaisten liikennejärjestelyjen mittarin käytöllä kesän aikana käynnissä olevilla työmailla. Katutöiden ja muille yleisille alueille kohdentuvien rakennus- ja korjaustöiden työmaalupauksen käyttöönottoa on edistetty. Jokaiselle kilpailutetulle hankkeelle asetetaan urakoitsijan tekemän aikataulun pohjalta aikataulukilpailu, jonka avulla pyritään minimoimaan kaupunkilaisille töistä aiheutuva haitta.

Tulevaisuudessa raportoidaan urakkakohtaisesti jaostolle kilpailutettujen töiden toteumat ja poikkeamat. Aloitamme raportoinnin tänä vuonna kilpailutettavista urakoista.

Tiivistelmä ATT:

- Asuntotuotannon talousarviossa päätettyyn toimintakatteeseen on hyväksytty muutos kaupunginvaltuustosta 19.6.2024. Asuntotuotannon tulot kertyvät rakennuttamispalkkioista, joiden tulouttamisperiaatetta on muutettu tilintarkastajien antaman suosituksen perusteella vuoden 2023 lopussa. Muutosta ei voitu ottaa huomioon vuoden 2024 talousarviossa. Rakennuttamispalkkioiden tulouttaminen vaikuttaa kaupungille muodostuviin rakennusaikaisiin korkomenoihin.
- Uusiutuvan energian käyttöön ja energiatehokkuuteen ja Green Deal –vaatimusten täyttämiseksi etenevät nyt voimassa olevien vaatimusten osalta suunnitellusti.
- Parempaan asiakastytyvyyteen ja vahvempaan asiakasajatteluun tähtäävät toimet etenevät ja uusi puhelinjärjestelmä on otettu käyttöön.
- Oman tuotannon asuntorakentaminen ja asuntojen peruskorjaukset jatkuvat ja myös välimuodon asuntojen rakentamista jatketaan poliittisen päätöksenteon sallimissa määrin. Toimintaympäristön muutosten johdosta asuntorakentamisaloituksissa ei päästä määrälliseen tavoitteeseen, mutta oman asuntotuotannon osuus koko Helsingin asuntotuotannosta on todennäköisesti tänäkin vuonna merkittävä.
- Asuntojen myynti on edelleen hiljaista, mikä vaikuttaa oman asuntotuotannon taloudelliseen tulokseen tänä vuonna.

Tiivistelmä Palvelut ja luvat:

- Rakentamisen suhdannetilanne on vähentänyt jonkin verran rakennuslupien ja -katselmusten määriä, samoin kaupunkimittauksen laskutettavia työsuoritteita. Virkatyöstä vapautunutta resurssia hyödynnetään valmistautumisessa rakentamislain edellyttämiin muutoksiin.
- Pysäköinninvalvonnan tuottavuus on kasvanut useiden kehitystoimenpiteiden ansiosta, ja sitä kautta valvontamäärät ovat kasvaneet.
- Luonnon monimuotoisuuteen (esim. LUMO-ohjelma) ja Itämeren suojeluun liittyvät toimet etenevät suunnitellusti. Viiden uuden luonnonsuojelualueen perustamistyö etenee suunnitelman mukaisesti.
- Tapahtumien luvitus etenee suunnitellusti. Tapahtumallisuutta ja luvitusta kehitetään, ja kansallinen Luvat ja valvonta -kerros (TEM) käyttöönotto etenee.
- Ympäristöluvitus ja -valvonta, terveydensuojeluun liittyvä valvonta sekä elintarviketarkastukset (Oiva) ovat toteutuneet pääosin tavoitteiden mukaan.
- Digitaalisten kaksosten, kaupunkitietomallin ja tietomallipohjaisen toimintamallin kehitys etenee suunnitellusti luoden perustaa tulevan rakentamislain edellytyksiin.
- Asiointiin liittyvän asiakaskokemuksen parantamiseen tähtääviä toimia jatkettu. Tehdyissä kyselyissä asiointiin asiakastytyvyys on osoittautunut pääosin hyväksi. Lisäksi johto analysoi palautejärjestelmän dataa jatkuvaa kehittämistä ja säännöllisiä arviointeja varten.
- Toimialan hallinnoimien asuntojen vuokrausaste on 88,26 %. Työsuhdeasumisen uudelleenorganisointi etenee suunnitellusti.

Tiivistelmä Yleisten alueiden kunnossapito

- Kaupunkiuudistusalueilla toteutetaan roskaisuuden mittauksia, jonka tulosten perusteella pyritään kohdentamaan puhtaanapidon toimenpiteitä ja varmistamaan, että tilattu puhtaanapidon taso toteutuu. Toimialat ylittävää yhteistyötä Sympipisten ympäristöjen puhtaanapidon tehostamiseksi jatketaan. Konkreettisina toimenpiteinä on lisätty puhtaanapitoa Sympipisten ympäristöihin ja lisätty erilaisia roska-astioita.
- Talvihoidon laatutason laaja kehittämishanke on jatkunut mm. palauteanalyysien kautta ja valvontaa tehostamalla ja kohdistamalla. Lumensulatuslaitosten käyttöä ensi talvikaudelle valmistellaan. Uusissa alueurakoissa talvihoidon laatuvaatimuksia on nostettu merkittävästi.
- Teknisen palvelustrategian mukaisesti on kilpailutettu Vuosaaren ja Tapaninkylän alueurakat, jotka alkavat lokakuussa 2024. Oman tuottajan Staran sopimushinnoissa alkaa näkyä toiminnan tehostuminen.
- Ulkovalaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi jatkuu ja valaisinvaihtoja ja –saneerauksia kohdennetaan erityisesti kaupunkiuudistusalueille.
- Kunnossapidon tuottavuustoimien onnistumisesta johtuen kunnossapidon budjetin ei ennusteta ylittävän normaalia runsaslumisemmasta talvesta huolimatta.

Tiivistelmä HSL- ja HSY kuntayhtymien maksuosuudet:

- Helsingiltä laskutettava kuntaosuus toteutuu talousarvion mukaisena 242,4 €.
- Osavuositarkastuksen 1 toteumaksi on ennustettu 267,2 €, jolloin ennusteen toteutuessa Helsinki käyttäisi ylijäämäkertymiä tänä vuonna 24,7M€

Tiivistelmä Tuki HKL:lle:

- Infrainvestointien rahoittamiseen käytettävien lainojen korkojen nousu sekä Länsimetron vastikkeiden nousu lisäävät kaupungin tuen tarvetta verrattuna edellisiin vuosiin.

Tiivistelmä Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu KL Oy:lle:

- Tulojen arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 0,8 milj. euroa, ennusteen ollessa 39,5 milj. euroa. Menojen ylitys 1,6 milj. euroa johtuu poistojen toteutumisesta budjetoitua enemmän. Isojen hankkeiden todellinen keskimääräinen poistoaika on alempi kuin budjettilaskelmissa on arvioitu.

Tiivistelmä Investoinnit:

- Rakennukset
 - Määrärahaa arvioidaan käytettävän 76,7 % 300,0 M€ (TA 391,0 M€). Käyttämättä jää n. 91,0 M€ (Uudishankkeista 48,2 M€, korjaushankkeet 42,85 M€)
 - Merkittäviä riskejä ovat hankkeiden aikataulujen viivästymiset. Alhaiset tarjoushinnat voivat aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia urakoitsijoille ja/tai alirakoitsijoille. Urakoitsijoiden ja materiaalityöntekijöiden konkurssien riski on suurempi kuin edellisenä vuonna.
 - Määräraha jää käyttämättä koska Vartiokylän ala-asteen ja päiväkodin korvaavan uudishankkeen, Kottby grundskolanin, päiväkotikiikaritalon, Lemmilän lastenkodin ja Kontulan pelastusaseman laskutus oli 2023 vuonna arvioitua suurempi ja kuluvan vuoden käyttö jää vastaavaksi pienemmäksi.
 - Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen rakentamisvaihe on alkanut puoli vuotta myöhässä. Rakentamisvaiheen aloituksen tavoitteeksi oli asetettu 2023 vuoden syyskuu ja valmistumisen tavoite oli 2025 vuoden kesäkuu. Tavoiteaikataulu on pyritty saavuttamaan toteutusmuodon valinnalla. Projektijohtourakka on käynnissä ja valmistuu 2025 loppuun mennessä.
 - Päätöksenteon aikataulu viivästytti Ensilinjan 1., Betaniatalon, Maunulan ala-asteen ja Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin rakentamisvaiheen aloitusta. Ensilinjan perusparannus on käynnissä ja valmistuu keuhällä 2025. Betaniatalon perusparannuksen rakentamisvaihe alkaa syyskuulla 2024. Maunulan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen tarvesuunnitteluvaihe on käynnissä, rakentamisvaihe alkaa syyskuulla 2025 ja valmistuu 2027 loppuun mennessä. Enimmäishinnan korotus viivästytti Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin rakentamisvaiheen aloitusta neljällä kuukaudella. Rakentamisvaihe on käynnissä ja valmistuu keuhällä 2026.
- Infra
 - Määrärahaa arvioidaan käytettäväksi 98,2 % 423,2 M€ (TA 430,9 M€). Infrainvestoinnit Kyllin käytettäväksi ovat ylittämässä määrärahatarpeen 8,3 M€ (102,7 %). Kkn käytettäväksi osoitetut projektialueiden määrärahat ovat alittumassa 16 M€ (87,5 %)
 - Vuoden 2024 ennustejakson myynti jäi rakennusalan voimakkaassa laskusuhdanteessa vähäiseksi, noin 29 miljoonaan euroon. Ennustamme että vuonna 2024 kiinteän omaisuuden myyntitulot ovat talousarviosta poiketen noin 50 miljoonaa euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa.
 - Vuoden 2024 ennustejakson aikana kaupunki on ostanut maata 21,0 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunki on tehnyt ostopäätöksiä ja saavuttanut neuvottelutuloksia noin 9 miljoonan euron edestä.
 - Merkittävimmät esirakentamishankkeet kohteet ovat Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen esirakentaminen, Marian kampusalueen purku- ja esirakentamistoimenpiteet, Vuosaaren lukion sekä Roihupellon kampuksen purkuhankkeet ja Huopalahden-portin puron siirtohanke. Kaduissa ja liikenneväylissä:
 - Vanhan Porvoontien meluesteen ja Sahamyllynrinteen toteutus siirtyvät vuodelle 2025.
 - Muusantorin ja Siltasaarenkadun kustannusennuste on ennakoitua suurempi.
 - Lehtisaaren katujen viimeistelytyötä tehdään talohankkeiden aikataulussa, ja vuoden 2024 määrärahatarve on ennakoitua suurempi.
 - Teinipuiston ympäristön toteutus on aikaistunut suunnitellusta.
 - Hämeentien peruskorjaus välillä Kustaa Vaasan tie Annalantie siirtyy taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle.
 - Uudelleenpäällystyksen kohteiden määrän pysyminen ennallaan on edellyttänyt noin miljoonan euron määrärahatason nostoa kustannusnousun takia.

- Esplanadien alueen kokeiluun liittyvät kustannukset on siirretty vuoden 2024 osalta käyttötalouden kuluiksi ja pois ko. investointien talousarviokohdalta.
- Aleksis Kiven kadun urakan vuoden 2024 määrärahararve tarkentuu ennusteessa 3.
- Puistot ja liikunta-alueet merkittävimmät poikkeamat, jotka ovat nostaneet määrärahan tarvetta:
- Laadukkaat toimenpiteet Töölönlahdenpuistossa, Kiertotähdenpalstojen takuuajankorjaukset, Rosina Heikelin puiston viimeistelytyöt sekä leikkipuisto Ruoholahden ja Tukholmanpuiston nousseet kustannukset.
- Jalkapalloseura Gnistanin kotiareenalla tehdyt perusparantamistoimet sekä kumirouheettomien tekonurmikenttien kalliimmat toteutuskustannukset.
- Irtain
 - Käytettävissä oleva määräraha on toteutumassa 65,2 % 4,5 M€ (TA 6,9 M€)
 - Tietotekniikkahankintojen ennuste on 4,1 M€, käytettävissä oleva määräraha on 5,8 M€ (TA 6,5 M€ johtuen vuoden 2023 määrärahojen ylityksestä). Muun irtaimen määrärahan ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin mukaisesti 0,4 M€.
 - Määrärahalla varmistetaan jo käynnistyneiden järjestelmäkehitysten jatko ja aloitetaan toimialan toiminnan kannalta välttämättömien teknisesti vanhentuneiden tietojärjestelmien korjausvelan vähentäminen. Näiden lisäksi isoimpia kehittämisen kokonaisuuksia ovat lainsäädännön vaatimuksista tulevat muutokset sekä toiminnan muutoksista aiheutuvat ja strategiasta syntyvät uudet ICT-projektitarpeet.

Ennusteen analyysi: talousarvion toteutumiseen vaikuttavat tekijät (käyttötalous, investoinnit sekä palvelukustannukset) sekä niiden johdosta käynnistetyt johtamistoimenpiteet

- kuvaa keskeisimpiä muutoksia ja syitä ennusteen taustalla
- kuvaa mihin taustaoletuksiin ennuste perustuu
- jos talousarvioon nähden on selkeitä poikkeamia, kuvaa mitä johtamistoimenpiteitä näiden johdosta on käynnistetty
- älä listaa lukuja vaan keskity syihin ja tekijöihin lukujen takana

Käyttötalous**31001 Kaupunkirakenne ja hallinto**

Tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 2,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 442,0 milj. euroa.

Rakentamisen markkinatilanne säilyy ennusteitakin huonompana. Tällä on suoria vaikutuksia suunnittelutyöhön, kun hankkeita kaatuu ja suunnittelua joudutaan tekemään uudestaan. Hankkeille joudutaan neuvottelemaan uusia toteuttajia ja jo sovittuja asioita joudutaan neuvottelemaan uudestaan. Yksityiselle maalle laaditut kaavat kaatuvat maanomistajien vetäytyessä, millä on vaikutusta koko vuoden kaavoitusmääriin. Tällä hetkellä asemakaavoitustavoitteen ennakoidaan kuitenkin toteutuvan.

Heikko markkinatilanne näkyy aloitettujen asuntojen kokonaismäärässä. Aiemmista vuosista tullaan jäämään selvästi. Kaupunki kuitenkin ylläpitää normaalia suunnitelmatasoa ja turvaa luovutuskelpoisten tonttien määrän tavoitteen mukaisesti. Toisin sanoen kaupunki turvaa kasvun ja asuntotuotannon edellytykset markkinatilanteen kohentumista odottaessa.

Maanvuokratulot toteutuvat tulosbudjetin mukaisesti (336M€), ja maankäyttösopimustulot ylittävät tulosbudjetin (20M€) noin 2 miljoonalla eurolla. Maanmyyntituloja ja rakennusten luovutusvoittoja ennustetaan toteutuvan 82,5 miljoonalla eurolla, tulosbudjetin ollessa 86,75 miljoonaa euroa. Maanmyynnin luovutusvoittojen ennakoidaan jäävän tavoitellusta ja asettuvan noin 47,5 miljoonan euron tasolle. Rakentamisen suhdannetilanne heikentää maanmyyntitulojen kertymistä. Ennakoitu normaali taso maanmyyntituloissa olisi arviolta 65-85 miljoonaa euroa. Vuodesta 2022 alkanut korko- ja markkinatilanteen muutos on johtanut ennakoitun tason putoamisen reilusti alemmas. Rakennusten luovutusvoittoja on kirjautunut 20,3 miljoonaa euroa mm. Tennispalatsin myynnistä. Rakennusten myynnistä ennuste luovutusvoitolle on 35,0 miljoonaa euroa.

Sitova toimintamenojen määrä arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 0,6 milj. eurolla, ennusteen ollessa 73,8 milj. euroa. Alitus johtuu pääosin rekrytointiviiveistä sekä talous- ja suunnittelupalvelun organisaatiomuutoksesta.

31002 Tilat ja rakennuttaminen

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan ylittyvän noin 0,7 milj. eurolla, ennusteen ollessa 266,1 milj. euroa.

Tilat-palvelun sitovan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 264,2 milj. euron mukaisesti. Tulojen (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 0,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa 615,3 milj. euroa. Ylitys johtuu muutoksista sisäisessä sopimuskannassa sekä yleisesti hankkeiden aikatauluissa. Toimintamenot nousevat 0,5 milj. euroa, ennusteen ollessa 351,2 milj. euroa. Kunnossapidonkustannusten arvioidaan nousevan 2M€. Henkilöstömenoissa säästöä arvioidaan toteutuvan 1,2 milj. euroa.

Yleiset alueet neton sitovan toimintakatteen ennustetaan ylittävän tulosbudjetin noin 0,7 milj. eurolla, ennusteen ollessa 1,996 milj. euroa. Tulojen (myyntituotot sekä valmistus omaan käyttöön tulot) arvioidaan ylittävän 0,4 milj. euroa. Henkilöstömenoissa säästöä arvioidaan toteutuvan 0,3 milj. euroa.

31003 Asuntotuotanto

Kaupunginvaltuuston 19.6.2024 (129§) hyväksymän muutetun talousarvion toimintakatteen sitovan toimintakatetavoitteen (-7,9 milj. euroa) arvioidaan toteutuvan.

Tulouttamisen muutoksen seurauksena vuoden 2024 tuloutettavat rakennuttamispalkkiot ovat jäämässä 31,2 miljoonaa euroon, muutosta -2,0 miljoonaa euroa (TB 33,2 M€) Tulouttamista tarkastellaan ja tarkennetaan paremmin suoriteperusteiseksi. ATTssa on käynnistetty toimenpiteet tarkempaan työajanseuraamiseen, jolla nähdään työajan jakautumista rakentamisen eri vaiheissa tarkemmin.

Korkokustannukset käyttöluotossa ovat nousseet vuoden 2023 alusta (n.2 %) vuoden 2023 loppuun ja 2024 alkuun lähes kaksinkertaiseksi (n.3,8 %), käytössä 1 kk euribor. Vuoden 2024 loppuun mennessä korkokustannusten arvioidaan toteutuvan tulosbudjettia pienempinä.

Asuntotuotannon markkinatilanne on haastava ja myymättömistä on tulossa hoito – ja pääomavastikekuluja n. 1,7 miljoonalla eurolla vuoden 2024 aikana (Hitas: n.1 M€, Haso n. 0,7 M€) (TA24: 0,8M€)

31008 Palvelut ja luvat

Talousarviokohdan sitovan toimintakatteen arvioidaan alittuvan noin 3,4 miljoonalla eurolla, ennusteen ollessa 31,1 miljoonaa euroa.

Tulojen ennustetaan alittavan tulosbudjetin 4,4 miljoonalla eurolla, ennusteen ollessa 146,4 miljoonaa euroa. Katutyöluvut ja aluevuokraukset eivät toteudu tulosbudjetin mukaisesti. Rakentamisen suhdannetilanne vaikuttaa myös rakennusvalvonnan ja kaupunkimittauksen laskutettavan työn määrään, mutta tämä oli huomioitu budjetissa.

Tuottavuusohjelma on tuottanut tulosta pysäköinninvalvonnassa, mikä näkyy valvontatapahtumien määrissä. Lisäksi asukas pysäköintitunnusten hintojen nostolla on ollut vaikutusta pysäköinninvalvonnan tuottoihin, mutta yrityspysäköintitunnusten tuotot eivät ole toteutuneet oletetun mukaisesti.

Toimintamenojen arvioidaan alittavan tulosbudjetin 1,0 miljoonalla eurolla, ennusteen ollessa 115,3 miljoonaa euroa. Säästö johtuu henkilöstökuluissa sekä palvelujen ostoihin kohdistuvista projektien viivästyksistä.

31009 Yleisten alueiden kunnossapito

Sitovan toimintamenojen määrän ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 102,4 milj. euron mukaisesti. Tuottavuustoimien vuoksi kokonaiskustannukset ovat pysyneet maltillisina runsaslumisesta talvesta huolimatta.

31004 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

HSL maksuosuuksien arvioidaan toteutuvan tulosbudjetin 242,4 milj. euron mukaisesti. HSY maksuosuuksien ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 2,3 milj. euron mukaisesti.

Osavuositarkastuksen 1 toteumaksi on ennustettu 267,2 €, jolloin ennusteen toteutuessa Helsinki käyttäisi ylijäämäkertymiä tänä vuonna 24,7 M€.

31006 Tuki HKL:lle

Tuki HKL:lle ennustetaan alittavan tulosbudjetti noin 0,8 milj. eurolla, ennusteen ollessa 18,9 milj. euroa.

31007 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu KL Oy:lle

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan alittavan noin 0,8 milj. eurolla, ennusteen ollessa -14,8 milj. euroa.

Tulojen arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 0,8 milj. euroa, ennusteen ollessa 39,5 milj. euroa. Menojen ylitys 1,6 milj. euroa johtuu poistojen toteutumisesta budjetoitua enemmän. Isojen hankkeiden todellinen keskimääräinen poisto aika on alempi kuin budjettilaskelmissa on arvioitu.

Palvelukustannukset

Liite 6

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön käyttö	Talousarvio 2024	Ennuste 2/2024
Henkilöstön määrä	1 781	1 804

Tilankäyttö

Tilankäytön mittarit	Talousarvio 2024	Ennuste 2/2024
Toimistotilat yhteensä m ²	18 729	18 729
Toimistotilat m ² /henkilö	10,5	10,4

Investoinnit

802 Rakennukset

Talonrakennusinvestointeihin vuodelle 2024 on osoitettu investointimäärärahaa 391,04 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 talonrakennusmäärärahaa ennustetaan käytettävän 300 milj. euroa eli 76,7 % budjetoidusta määrärahasta. Investointimäärärahan käyttöennuste on arvioitu hankkeiden aikataulujen ja toteutusmuotojen, tehtyjen tilausten, toteutuneen laskutuksen ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden osalta määräluettelon perusteella.

Hankkeita on käynnissä noin 280 kappaletta.

Merkittäviä riskejä ovat hankkeiden aikataulujen viivästymiset. Alhaiset tarjoushinnat voivat aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia urakoitsijoille ja/tai aliurakoitsijoille. Urakoitsijoiden ja materiaalityöntekijöiden konkurssien riski on suurempi kuin edellisellä vuonna. Valitukset (kaava, rakennuslupa, urakoitsijavalinta) ja muut tapahtumat (esim. tulipalot tai ilkkivat tilanteet) voivat vaikuttaa hankkeiden etenemiseen.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Vuoden 2024 määräraha on 160,59 milj. euroa. Uudisrakennushankkeisiin ennustetaan käytettävän 112,4 milj. euroa eli 70,0 % budjetoidusta määrärahasta. Uudisrakennushankkeille osoitetusta investointimäärärahasta jää käyttämättä 48,2 milj. euroa.

Uudishankkeiden ennusteissa on huomioitu hankkeiden toteutusmuodot ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden laskutus on ennustettu urakka-aikataulujen perusteella, maksuerätalukoiden mukaan. Vuoden loppupuolella valmistuvien hankkeiden viimeiset maksuerät on ennustettu siirtyvän seuraavalle vuodelle.

Määräraha jää käyttämättä koska Vartiokylän ala-asteen ja päiväkodin korvaavan uudishankkeen, Kottby grundskolanin, päiväkotit Jäkälän, Lemmilän lastenkodin ja Kontulan pelastusaseman laskutus oli 2023 vuonna arvioitua suurempi ja kuluvan vuoden käyttö jää vastaavasi pienemmäksi. Kannelmäen peruskoulun ja päiväkodin toteutussuunnittelu etenee aikataulun mukaisesti, mutta hankkeen suunnittelulle on talousarviossa varattu liian paljon määrärahaa.

Pakilanpuiston allianssihankeiden 2. vaihe on valmistunut vuonna 2023 ja takuuvuosille varattu määräraha jää pääosin käyttämättä.

Päätöksenteon aikataulu, hankkeen sisällön muutos ja lintujen pesintäkausi viivästytti Malmin hautausmaan keskitetyn vainajatilahankkeen rakentamisen aloitusta. Rakentamisvaihe käynnistyy syyskuussa 2024. Toteutussuunnittelun ja hankkeelle varatun väistötilan vapautumisen viive siirtää Malmin lastenkoti ja perhearvioinnin rakentamisvaiheen aloitusta. Rakentamisvaihe käynnistyy arvion mukaan tammikuussa 2025.

Rakennusluvan saanti viivästytti päiväkotit Harbonkadun ja päiväkotit Elkan rakentamisvaiheen aloitusta noin puolella vuodella. Päiväkotit Harbonkadun rakentamisvaihe siirtyy 2025 vuoden puolelle ja päiväkotit Elkan rakentamisvaihe on käynnistynyt heinäkuussa 2024.

Asemakaavavalitus on siirtänyt Kruunuvuorenrannan uudishankkeen aloitusta arviolta viidellä vuodella. Rakentamisvaihe käynnistyy arvion mukaan vuonna 2030.

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Korjausrakentamishankkeille osoitettu investointimääräraha on 230,45 milj. euroa. Korjaushankkeisiin ennustetaan käytettävän 187,6 milj. euroa eli 81,4 % budjetoidusta määrärahasta. Korjaushankkeille osoitetusta investointimäärärahasta jää käyttämättä 42,85 milj. euroa.

Perusparannushankkeiden ennusteissa on huomioitu hankkeiden toteutusmuodot ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden laskutus on ennustettu urakka-aikataulujen perusteella, maksuerätalukoiden mukaan. Vuoden loppupuolella valmistuvien hankkeiden viimeiset maksuerät on ennustettu siirtyvän seuraavalle vuodelle.

Kannelmäen päiväkodin perusparannuksen toteutussuunnittelu etenee tavoiteaikataulun mukaisesti, mutta hankkeen suunnittelulle on talousarviossa varattu liian paljon määrärahaa. Rakentamisvaihe käynnistyy keuhällä 2025 ja valmistuu kesällä 2026. Karstulantien väestönsuojan perusparannus on käynnissä, mutta kuluvan vuoden laskutus jää arvioitua pienemmäksi. Hankkeen rakentamisvaihe valmistuu kesällä 2025. Pasilan Savonkadun toimipiste väistyy kiireellisesti kaavamuutoksen takia osoitteessa Nilsiäkatu 6 sijaitsevaan rakennukseen. Nilsiäkadun kohteen projektinjohtourakan aloitus viivästyti muutamalla kuukaudella ja alkaa elokuussa 2024. Kuluvan vuoden laskutus jää arvioitua pienemmäksi. Käpylän peruskoulun Väinölä rakennuksen perusparannus on valmistunut vuonna 2023 ja takuuvaiheelle varattu määräraha jää pääosin käyttämättä. Taivallahden peruskoulun perusparannus valmistuu tavoiteaikataulun mukaisesti, marraskuussa 2024. Projektinjohtourakan viimeiset maksuerät siirtyvät seuraavalle vuodelle. Finlandialan perusparannus etenee tavoiteaikataulun mukaisesti. Hankkeen laskutus oli 2023 vuonna arvioitua suurempi ja kuluvan vuoden käyttö jää vastaavasi pienemmäksi. Hankkeen rakentamisvaihe valmistuu lokakuussa 2024.

Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen rakentamisvaihe on alkanut puoli vuotta myöhässä. Rakentamisvaiheen aloituksen tavoitteeksi oli asetettu 2023 vuoden syyskuu ja valmistumisen tavoite oli 2025 vuoden kesäkuu. Tavoiteaikataulu on pyritty saavuttamaan toteutusmuodon valinnalla. Projektinjohtourakka on käynnissä ja valmistuu 2025 loppuun mennessä. Vuoden 2024 talousarvioehdotuksen poliittisessa neuvottelussa Itä-Pasilan väestönsuojan varavoimalan ja jäädytyksen korjaus on lisätty investointihankkeiden

rakentamishjelmaan. Hanke on peruskorjaus luonteinen ja rahoitetaan käyttötalouden määrärahalta. Investointiohjelmaan lisätyt määrärahat jäävät käyttämättä.

Päätöksenteon aikataulu viivästytti Ensilinja 1., Betaniatalon, Maunulan ala-asteen ja Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin rakentamisvaiheen aloitusta. Ensilinjan perusparannus on käynnissä ja valmistuu keväällä 2025. Betaniatalon perusparannuksen rakentamisvaihe alkaa syksyllä 2024. Maunulan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen tarvesuunnitteluvaihe on käynnissä, rakentamisvaihe alkaa syksyllä 2025 ja valmistuu 2027 loppuun mennessä. Enimmäishinnan korotus viivästytti Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin rakentamisvaiheen aloitusta neljällä kuukaudella. Rakentamisvaihe on käynnissä ja valmistuu keväällä 2026.

Väistötilojen vapautuminen viivästytti Käpylän koulun Untamo-rakennuksen rakentamisvaiheen aikataulua puolella vuodella. Perusparannus on käynnissä ja valmistuu kesällä 2025.

Rakennusluvan saanti ja väistötilojen vapautuminen viivästytti Vuoniityn peruskoulun Heteniityntien toimipisteen perusparannus- ja laajennushankkeen aloitusta puolella vuodella. Hankkeen rakentamisvaihe käynnistyy 2024 loppupuolella.

Rakennuslupavallitus viivästytti Gymnasiet Lärkan / Hoplaxskolanin perusparannuksen aikataulua kolmella kuukaudella. Hankkeen rakentamisvaihe on käynnissä ja valmistuu keväällä 2025.

Hankkeen kilpailutuksen keskeytyminen ja uudelleen kilpailutus viivästytti Yrjönkadun uimahallin perusparannuksen aloitusta n. puolella vuodella. Vuonna 2023 järjestetyn kilpailutuksen kautta ei ole saatu yhtään hyväksyttävää urakkatarjousta ja hankinta on uusittu vuoden 2024 alkupuolella. Rakentamisvaihe käynnistyi kesällä 2024 ja valmistuu 2025 loppuun mennessä.

Oulunkylän jäähallin katto on vaurioitunut tulipalossa heinäkuun aikana. Tämän hetken arvion mukaan vahingon liittyvät korjaukset voivat viivästyttää rakentamisen aikataulua muutamalla kuukaudella. Perusparannus on käynnissä ja valmistuu 2025 loppuun mennessä.

Korjaushankkeille osoitetuista käyttämättä jäävistä määrärahoista 7,05 milj. euroa ohjelmoidaan kohdentamattomille korjaushankkeille.

Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomille korjaustoille osoitettu määräraha 2,95 milj. euroa ja käyttämättä jäävistä uudelleen ohjelmoiduista määrärahoista 7,05 milj. euroa, yhteensä 10 milj. euroa käytetään välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä.

Kestävän kehityksen ja energiainvestointeihin on varattu 2,5 milj. euroa. Hankkeiden laskutusennuste on 1 milj. euroa, n. 40 % budjetoidusta määrärahasta. Hankkeita on käynnissä n. 20 kappaletta.

Infrainvestoinnit

801 Kiinteä omaisuus

8 01 50 Kiinteän omaisuuden myynti

Ennustamme, että vuonna 2024 kiinteän omaisuuden myyntitulot ovat talousarviosta poiketen noin 50 miljoonaa euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa kiinteää omaisuutta arvioitiin myytävän 85 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin suunniteltiin kirjattavan tasearvon mukaiset 4,25 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 80,75 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan Kaupunkirakenne ja hallinto. Myyntiarvion toteutumiseen liittyy suhdannetilanteen takia poikkeuksellista epävarmuutta. Lisäksi myyntitulon saavuttaminen edellyttää, että myytäväksi päätettyjen tonttien asemakaavat vahvistuvat suunnitellusti ja tonttien luovuttamisen vaatimien katujen, esirakentamisen ja rakennuskelpoiseksi saattamisen rahoitus- ja toteutusresurssit on ajoissa varmistettu. Kaupunginhallitus on 1.4.2019 hyväksynyt uudet tontinluovutuslinjaukset, jossa tontit luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla, ja myymällä vain erityisistä syistä. Ennen linjauspäätöstä tehdyissä sopimuksissa ja varauksissa noudatetaan kuitenkin jo tehtyjä sopimuksia (vuokraus osto-optioon) sekä päätöksiä luovutusmuodosta. Linjausten yhteydessä arvioitiin, että tehtyjen sopimusten ja varausten toteutuminen lähivuosien osalta mahdollistaisi keskimäärin 100 miljoonan euron

vuosittaiset maanmyyntitulot vuosille 2019–2023. Tämän jälkeen myyntitulot ovat vuosittain pienemmällä tasolla, ellei linjaukseen tehdä tarkistuksia tontinluovutuslinjausten arvioinnin yhteydessä vuonna 2024.

Vuoden 2024 ensimmäisen ja toisen neljänneksen yhteenlaskettu myyntitulo jäi rakennusalan voimakkaassa laskusuhdanteessa noin 29 miljoonaan euroon. Pääosa saadusta myyntitulosta muodostui Eteläisen Postipuiston asemakaavan maankäyttö Sopimukseen johdosta tehdyn maanluovutuksen perusteella.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset, Kylk käytettäväksi

Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset (8 01 01) on talousarviossa osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa 42,5 miljoonaa euroa.

Määräraha pitää sisällään aiemmin talousarviokohtaan Täydennysrakennuskorvaukset ja korvausinvestoinnit (8 01 03 02) sisältyneen määrärahatarpeen. Vuodelle 2024 kohdistuu myös erityisesti Eteläisen Postipuiston, Huopalahdenportin ja Pitäjänmäen aseman asemakaavojen maankäyttö Sopimusten kirjanpitol tekniset määrärahatarpeet yhteensä noin 20,9 miljoonaa euroa. Jatkossakin maanhankinnan määrärahatarpeet ovat täydennysrakentamisen takia aiempaa määrärahatasoa korkeampia, kuitenkin niin että tarve vaihtelee vuosittain.

Täydennysrakentamiskorvauksella hankitaan kaupungille maata ja uutta asuinrakennusoikeutta. Korvausinvestoinneilla hankitut alueet saatetaan rakentamiskelpoisiksi tonteiksi. Kaupunginhallituksen 26.4.2021 hyväksymän Maapoliittisten linjausten 2. osan myötä hankintamäärärahaa ennakoidaan tarvittavan erityisesti myös muiden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman kärkihankkeiden kuin AM-ohjelman kaupunki uudistusalueiden tavoitteiden toteutumisen edistämiseksi.

Esitetty määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakointimien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttö Sopimusten maana saatavien maankäyttö korvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositason suhteesti vaihtelevat.

Vuoden 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunki on ostanut maata noin 21 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunki on tehnyt ostopäätöksiä ja saavuttanut neuvottelutuloksia noin 9 miljoonan euron edestä. Ennustamme kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset toteutuvan vuoden 2024 aikana suunnitellusti. Mikäli kaikkia neuvottelutuloksia ei kuitenkaan saavuteta syyskuuhun 2024 mennessä, tulemme esittämään tarpeellisten määrärahojen lisäämistä talousarvioon 2025.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylk käytettäväksi

8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 16,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 osalta määrärahan toteumassa on epävarmuutta suurten purkuhankkeiden aikataulu epävarmuuksien vuoksi. Määrärahatarpeen vuodelle 2024 arvioidaan olevan 3 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Ylitys katetaan sitovien määräraha kohtien välisenä siirtona.

Projektialueiden ulkopuolisten täydennysrakennusalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään luomaan edellytyksiä erilaisten rakennushankkeiden toteuttamiseen. Vuosittain keskimäärin 40–70 asunto- ja toimitilatonttia sekä useita kaupungin palveluverkon kehittämiseen liittyvää tonttia saatetaan määrärahalla rakentamiskelpoiseksi. Määrärahalla toteutettavat toimenpiteet koskevat muun muassa pilaantuneiden maiden puhdistamista, johtosiirtoja, rakennusten purkuja sekä muuta esirakentamista.

Vuonna 2024 määrärahalla toteutetaan vuodelta 2023 jatkuvia hankkeita sekä niitä hankkeita, joihin on sitouduttu erilaisin sopimuksin. Lisäksi käynnistetään uusia palveluverkon kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen liittyviä esirakennushankkeita. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen esirakentaminen, Marian kampusalueen purku- ja esirakentamistoimenpiteet, Vuosaaren lukion sekä Roihupellon kampuksen purkuhankkeet ja Huopalahdenportin puron siirtohanke.

803 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja muut investoinnit, Kylk käytettäväksi

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 95,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 95,4 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 100,4 %.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on osoitettu 25,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 26,6 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 103,1 %.

Merkittävimpiä uudisrakentamiskohteita ovat Raide-Jokerin varren täydennysrakentamisalueet, Marian kampusalue, Porkkalankatu, Muusantorin uudistaminen, Siltasaarenkatu, Kielilukion ympäristö ja Ratasmyllynkuja Myllypurossa sekä Suutarilan Tapulikaupungintien pohjoispuolisten sorakatujen rakentaminen kaduiksi. Huopalahdenportin katurakentamisen alkamiseen varaudutaan marras-joulukuussa 2024.

Merkittävimmät poikkeamat hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan ovat:

- Vanhan Porvoontien meluesteen ja Sahamylynrinteen toteutus siirtyvät vuodelle 2025.
- Muusantorin ja Siltasaarenkadun kustannusennuste on ennakoitua suurempi.
- Lehtisaaren katujen viimeistelyitä tehdään talohankkeiden aikataulussa, ja vuoden 2024 määrärahatarve on ennakoitua suurempi.
- Teininpuiston ympäristön toteutus on aikaistunut suunnitellusta.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on osoitettu 61,4 miljoonaa euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Merkittävimpiä perusparantamishankkeita ovat vuonna 2023 käynnistyneet Mannerheimintien peruskorjaus, toukokuussa käyttöön otettu Kaisantunneli, Itäbaana välillä Tupasaarentie – Hiihtäjätie, Havis Amandan veistoksen kokonaisuuden peruskorjaus sekä pyöräilyn ja jalankulun liikennejärjestelyt läntisen ja itäisen kantakaupungin alueilla.

Vuonna 2024 peruskorjattavia siltoja ovat Viikin liittymässä olevat vielä korjaamattomat sillat, Rajakylän risteyssilta sekä Lahdentien ja Lapinlahdenkadun ylikulkusillat. Lisäksi Crusellin pintarakenteet uusitaan. Jätkäsaaren kannaksen sillan uusimisen käynnistymiseen varaudutaan marras-joulukuussa 2024.

Merkittävimmät poikkeamat hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan sekä epävarmuudet ovat:

- Hämeentien peruskorjaus välillä Kustaa Vaasan tie Annalantie siirtyy taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle.
- Uudelleenpäällystyksen kohteiden määrän pysyminen ennallaan on edellyttänyt noin miljoonan euron määrärahatason nostoa kustannusnousun takia.
- Esplanadien alueen kokeiluun liittyvät kustannukset on siirretty vuoden 2024 osalta käyttötalouden kuluiksi ja pois ko. investointien talousarviokohdalta.
- Aleksis Kiven kadun urakan vuoden 2024 määrärahatarve tarkentuu ennusteessa 3.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muihin investointeihin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa 7,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 7,4 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 94,9 %.

Merkittävimpiä lumenhallinnan hankkeita ovat Ruukinlahdenpuiston lumitilan toteutus, Kyläsaaren ja Viikin parannukset, Kivikon sulatuksen ja puhdistuksen testauslaitos sekä Saukonkujan lumensulatus.

Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla toteutetaan Lapinlahden sairaalapuiston rantamuurin korjaus sekä jatketaan Suomenlinnan rantamuurien ja portaiden vaiheittaista korjausta. Käynnistyviä hankkeita ovat Pyörökivenpuiston tulvasuojelu, itäisen rantareitin rakennekorjaukset, Kirkonkylänkosken padon purku, Kuninkaankartanon saaren peruskorjaus sekä Kaitasaaren ja Aittasaaren tulvapenkereiden korotus. Lisäksi aloitetaan Jakomäen hiekkakuoppien ja Laajasalon rantareitin suunnittelu.

Lisäksi määrärahalla toteutetaan Herttoniemen hiekkasiilon liikennejärjestelyt.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa on osoitettu yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 1,5 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 50,0 %.

Merkittävimmät kohteet ovat Länsiväylän melusteiden, tukirakenteiden ja siltojen suunnittelu sekä Valtatie 1 Turunväylä-Huopalahdentien tiesuunnittelu. Lisäksi määrärahalla varaudutaan osallistumaan kaupungin maksuosuudella muiden yhteishankkeiden suunnitteluun ja selvityksiin. Kehä III välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio melumuurin kunnostus on siirtynyt alkamaan vuonna 2026.

804 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 37,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 43,4 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 117,0 %. Ylitys katetaan sitovien määräraha-kohtien välisenä siirtona.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjaukseen on osoitettu 21,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 25,2 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 115,1 %.

Vuonna 2023 käynnistyneitä ja vuonna 2024 jatkuvia peruskorjaushankkeita ovat leikkipuisto Seppä Tehtaanpuistossa ja Sibeliuksen puisto Taka-Töölössä. Vaasanpuistikko Alppiharjussa valmistui. Leikkipuisto Maunula, leikkipuisto Ruoholahti ja leikkipuisto Rusthollari Vartiokylässä valmistuvat vuoden 2024 aikana. Kaisaniemenpuiston peruskorjausta jatketaan vaiheittain. Vuonna 2023 käynnistynyt laaja osaurakka kohteessa jatkuu vuodelle 2025.

Merkittävimpiä vuonna 2024 käynnistyneitä peruskorjaushankkeita ovat leikkipuisto Sanna Pasilassa, leikkipuisto Viiri Pikku Huopalahdessa, Museonpuiston leikkipaikka Etu-Töölössä ja Ilveskorvenpuisto Vuosaaressa. Töölönlahden puistossa on tehty nopeita parantamistoimenpiteitä kesän 2024 aikana, ja puistoalueen kehittämisen jatkosuunnittelua edistetään. Vuoden 2024 uudisrakentamishankkeita ovat Haaganpuronlehto Ruskeasuolla, Vallilanpuisto, Maatullinpuiston alue Tapulikaupungissa sekä Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentamisalueen puistot.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit kohdistuvat uusien luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen sekä nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin ja katselulavojen toteuttamiseen. Luonnonsuojelualueinvestointeihin ennustetaan käytettävän vuonna 2024 noin 1,5 miljoonaa euroa.

Määrärahatarvetta nostavat laadukkaat toimenpiteet Töölönlahdenpuistossa, Kiertotähdenpalstojen takuuajankorjaukset, Rosina Heikelin puiston viimeistelytyöt sekä leikkipuisto Ruoholahden ja Tukholmanpuiston nousseet kustannukset.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin on osoitettu yhteensä 15,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 18,2 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 119,7 %.

Merkittävimmät vuoden 2024 ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalla toteutetaan muun muassa Pirkkolan yleisurheilukentän perusparantaminen sekä käynnistetään Oulunkylän tekojäädan ja Herttoniemen liikuntapuiston peruskorjaus. Vuosaaren Heteniityn kentän alueen peruskorjauksen suunnittelu jatkuu. Lisäksi jatketaan tekonurmikenttien peruskorjauksia, lähiliikuntapaikkojen ja pienenpelikenttien rakentamista sekä merellisen strategian saaristoinvestointeja.

Määrärahatarvetta ovat nostaneet muun muassa jalkapalloseura Gnistanin kotiareenalla tehdyt perusparantamistoimet sekä kumirouheettomien tekonurmikenttien kalliimmat toteutuskustannukset.

808 Projektialueiden infrarakentaminen (Kh)

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin, Läntisen bulevardikaupungin, Makasiinirannan sekä uusien projektialueiden infrarakentamiseen on kaupunginhallituksen

käyttöön osoitettu määrärahaa yhteensä 127,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän yhteensä 111,5 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 87,5 %.

8 08 01 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden esirakentamiseen on osoitettu yhteensä 63,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 57,5 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 90,4 %.

Länsisataman määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon ja julkisen palvelurakentamisen vaatimaa esirakentamista pääosin Saukonlaiturin ja Melkinlaiturin alueilla. Ahdinaltaan alueen esirakentamisella mahdollistetaan alueen toimitilahankkeiden käynnistäminen taloussuunnitelmakaudella. Ahdinaltaan esirakentamisen määrärahan toteuma edellyttää asemakaavan lainvoimaistumista, ja asemakaavan tämänhetkinen aikataulu todennäköisesti siirtää toteutuksen aloituksen v. 2025. Royal Arena hankkeelle korvattavan porapaaluseinän toteutus on hankkeesta johtuvista syistä jäämässä toteutumatta tänä vuonna. Bunkkerin purkutyöt ovat käynnissä. Hernesaaressa jatketaan itärannan eroosiosuojaurakkaa ja kaupungin rakennusurakoiden edellyttämien massojen välivarastointia, lisäksi käynnistetään Löylyn edustan ruoppaus ja täyttötöiden urakka syksyllä 2024.

Kalasataman määrärahalla jatketaan asuntotuotannon edellyttämää Nihdin alueen esirakentamista. Syksyllä on tarkoitus käynnistää Hermanninrannan esirakentaminen, mikä mahdollistaa alueen palvelurakennusten ja asuntotuotannon rakentamisen aloittamisen vuonna 2026. Hermanninrannan suunnitteluajankausi pohjanvahvistusten, pumppaamon ja rakenteiden osalta aiheuttaa epävarmuuksia urakan käynnistymiselle suunnitellussa aikataulussa sekä painetta tulevien vuosien budjetoinnille. Suvilahden maaperän puhdistamisen määrärahatarve on kasvanut talousarvioon nähden. Kalasataman määrärahalla mahdollistetaan myös Hanasaaren esirakentamisen suunnittelun alkaminen.

Kruunuvuorenrannassa määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon vaatimaa esirakentamista Kruunuvuoren palvelukorttelin alueella sekä jatketaan Koirasaarten esirakentamista.

Pasilan projektialueella tehdään tulevien asunto- ja toimitilahankkeiden esirakentamiseen liittyviä pohjatutkimuksia ja pilaantuneiden maiden selvityksiä. Eteläisen Postipuiston esirakentamistyöt aloitetaan. Ratapihakortteleiden imeytysjärjestelmän rakentaminen aloitetaan. Eteläisen Postipuiston esirakentamisen toteumassa vuonna 2024 on epävarmuutta.

Kuninkaankolmion määrärahalla toteutetaan Honkasuon alueelle sijoittuvan maakaasuputken siirto, sekä Kuninkaantammen alueella Pitkäkoskentie varrella olevan kerrostalon ja rivitalon purkaminen. Rakennusten purkubetoni hyödynnetään viereisen Kuninkaantammentien rakentamisessa.

Malminkentän määrärahalla edistetään Malminkentän logistiikka-alueen ja kierrätyskentän rakentamista, esirakentamisen koerakenteiden toteutusta sekä jatketaan asemakaava-alueiden esirakentamisen suunnittelua. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan väliaikaiskäyttöä palvelevia reitti yhteyksiä ja toimintoja. Nallenrinteen katusuunnitelmapäätöksen valitus on hylätty korkeimmassa hallinto-oikeudessa 1.2.2024. Lentoasemakorttelien katusuunnitelmapäätös on saanut lainvoiman 3.3.2024.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen -määrärahalla suunnitellaan Koivusaaren esirakentamista sekä laaditaan Östersundomin kaavoituksen edellyttämiä selvityksiä.

Läntisen bulevardikaupungin määrärahalla suunnitellaan maankäytön toteuttamisen edellyttämiä sähkönsiirtoratkaisuita sekä varaudutaan niiden toteuttamisen käynnistymiseen. Helsingin kaupunki ja Helen Sähköverkko Oy sopivat sähköverkkoon liittyvien muutosten toteutuksesta erillisellä toteutussopimuksella.

Makasiininrannan esirakentaminen rahoituksella edistetään Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin rakennesuunnittelua ja varaudutaan mahdolliseen esirakentamisen käynnistymiseen vuonna 2025 uuden arkkitehtuuri ja designmuseon ja Makasiininrannan eli Saaret-hankkeen edellyttämässä aikataulussa. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,2 miljoonaa euroa talousarviossa osoitettua pienempi.

8 08 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin, Makasiininrannan, Läntisen bulevardikaupungin sekä uusien projektialueiden katuihin on kaupunginhallituksen käyttöön vuodelle

2024 osoitettu määrärahaa yhteensä 54,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 44,0 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 81,2 %.

Länsisataman määrärahoihin sisältyvät Salmisaaren, Hernesaaren, Ruoholahden, Telakkarannan ja Jätkäsaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Katujen rakentamista jatketaan Melkinlaiturin ja Saukonlaiturin alueella, jossa toteutetaan rantarakenteita ja jatketaan Saukonkanavan rakentamista. Vuonna 2023 aloitetun Telakkarannan rantarakentamisen urakkaan sisältyvien rantarakenteen korjauksien osalta työt viivästyvät tarvittavan lupakäsittelyn vuoksi vuodelle 2025. Vuonna 2024 urakan määrärahoilla jatketaan vesihuoltotoita ja nosturien kunnostustöitä. Katujen suunnittelua jatketaan Ahdinaltaan ja Melkinlaiturin alueilla. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 3,0 miljoonaa euroa talousarviossa osoitettua pienempi.

Kalasadaman määrärahaan sisältyvät katujen toteuttaminen Nihdissä, Capellanaukion rantaportaiden laajennus sekä katujen viimeistelytöitä Tukutorinkujalla, Työpajanpihalla sekä Nihdin pohjoisosassa. Hermanninrannan katujen suunnittelu jatkuu. Nihdin katujen sekä Työpajanpihan ja Tukutorinkujan rakentamisen määrärahatarve on suurempi talousarvioon nähden. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 0,8 miljoonaa euroa talousarviossa osoitettua suurempi.

Kruunuvuorenrannan projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan ja Yliskylän kadut. Kruunuvuorenrannassa rakennetaan Koirasaarten katuja. Wiirinkallion taideteos toteutetaan. Stansvikinkallion tilanne aiheuttaa suurta epävarmuutta Kruunuvuorenrannan katujen ennusteisiin.

Pasilan määrärahalla aloitetaan Eteläisen Postipuiston kaava-alueen katu- ja kunnallistekninen rakentaminen. Pohjoisessa Postipuistossa jatketaan katujen viimeistelytöitä ja Metsäläntien peruskorjausta. Keski-Pasilassa tehdään pieniä viimeistelytöitä. Veturitorin urakka valmistuu. Savonkadun ympäristön katujen ja yleisten alueiden suunnittelu aloitetaan. Eteläisen Postipuiston osalta ennusteessa on epävarmuutta, koska urakka alkaa syksyllä. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,0 miljoonaa euroa talousarviossa osoitettua pienempi.

Kuninkaankolmion määrärahalla toteutetaan Kuninkaantammen ja Honkasuon katuja. Katurakentamisella luodaan edellytykset asuntorakentamisen käynnistämiseksi Kuninkaantammentien ympäristön kaava-alueella. Kuninkaantammen ja Honkasuon katualueiden viimeistely pääosin siirtyy asuntotonttien rakentamisen viivästyisestä johtuen.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla jatketaan Koivusaaren suunnittelua.

Malminkentän määrärahalla rakennetaan Ilmasillantien asemakaava-alueen katuja. Lisäksi suunnitellaan katuja Lentoasemankortteleiden kaava-alueella asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Nallenrinteen katusuunnitelmapäätöksen valitus on hylätty korkeimmassa hallinto-oikeudessa 1.2.2024. Lentoasemakorttelien katusuunnitelmapäätös on saanut lainvoiman 3.3.2024.

Läntisen bulevardikaupungin alueella Pitäjänmäen sähköaseman alueen katusuunnittelu jatkuu.

8 08 03 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu yhteensä 9,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän yhteensä 10,0 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 103,1 %.

Länsisataman puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla jatketaan Hyväntoivonpuiston sekä Jätkäsaaren liikuntapuiston toteutusta sekä korjataan Saukonpaadenpuiston rakenteita. Melkinlaiturin alueen puistoja suunnitellaan.

Kalasadaman puistojen määrärahalla rakennetaan Loviseholminpuisto valmiiksi. Kertosäkeenpuistoa, Iskelmäpuistoa ja Hermannin rantapuiston eteläosaa suunnitellaan Hermanninrannan alueella.

Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla rakennetaan Kruunuvuorenrannan liikuntapuisto valmiiksi. Kruunuvuoren viheralueita ja Haakoninlahdenpuistoa rakennetaan. Kruunuvuorenrannan esteetöntä uimarantaa suunnitellaan osaksi uudelleen. Stansvikin kartanopuiston reittiverkoston toteutus alkaa. Lisäksi pyritään edistämään alueen viherrakentamista pienin toimenpitein ja uudet asukkaat huomioiden.

Pasilan puistot -määrärahalla jatketaan Halkopiipunkallion ja Höyrypuiston suunnittelua Ratapihakortteleissa sekä Eteläisen Postipuiston puistojen suunnittelua. Pohjoisessa Postipuistossa aloitetaan puisto- ja viherrakentaminen Kollikalliolla.

Kuninkaankolmion puistoista rakennetaan Kuninkaantammen alueella Ellen Thesleffin puistoa, ja Honkasuolla Perhosniityn puiston viimeistelyjä sekä Leiripuisto että Naapuripellonpuisto. Muilta osin puistojen rakentaminen odottaa viereisten tonttien rakentumista.

Malminkentän puistot -määrärahaalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden puistoalueita maakaasun runkoputken siirron jälkeisillä maisemointitoilla. Nallenrinteen puiston rakentaminen aloitetaan. Nallenrinteen alueelle toteutetaan liito-oravasilta. Lentoasemakorttelien puistojen ja viheralueiden suunnittelua jatketaan. Lisäksi Malminkentän alueelle toteutetaan väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevaa ympäristön viihtyisyyden parantamista.

809 Kaupunkiudistus

Kaupunkiudistusalueiden yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen on osoitettu 15,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 15,6 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 98,1 %.

8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki

Malminkartano – Kannelmäen kaupunkiudistusalueella käynnistyy vaiheittainen Pihkatien alueen katujen ja puistojen rakentaminen. Vuonna 2023 alueella käynnistyneen Pelimannintien alueen katujen rakentamisen ja peruskorjauksen jatko siirtyy kiinteistöjen rakentumiseen liittyvistä syistä vuodelta 2024 vuodelle 2025. Esirakentamisen rahoituksella toteutetaan merkittäviä julkisten rakennusten purkuja Malminkartanon alueella mm. Apollon yhteiskoulun ja Kannelmäen peruskoulun purku.

Malminkartanon aseman pohjoispuolen ehostustoimenpiteitä suunnitellaan mm. Tuohi- ja Kehruuaukioilla sekä suunnitteluun nostetaan myös alueen valmistelussa olevasta yleisten alueiden suunnitelmasta ennakoivasti peruskorjaustarpeessa oleva leikkipaikka Pakarintuvanpuisto sekä liikenneturvallisuuden paikallisia parannustarpeita. Malminkartanonhuipun suunnittelu käynnistetään.

8 09 02 Malmi

Malmin kaupunkiudistusalueen yleisiä alueita toteutetaan maankäytön muutosten mukaisesti ja eri palveluhankkeiden ja täydennysrakentamisen osoittamassa aikataulussa.

Vuonna 2024 Malmin kaupunkiudistusalueella rakennetaan Longinojanpuistoa sekä jatketaan leikkipuisto Filpuksen peruskorjausta. Alueella myös jatketaan Ala-Malmin puiston ja Ylä-Malmin torin peruskorjauksen suunnittelua sekä aloitetaan Pikitehtaan kortteleiden esirakentaminen.

8 09 03 Mellunkylä

Mellunkylän kaupunkiudistusalueella kehitetään Mellunmäen metroaseman aluetta alueelliseksi keskuksesi ja merkittäväksi julkisen liikenteen solmukohtaksi. Alueella varaudutaan Länsimäentien alueen uudistamiseen ja siitä aiheutuviin johtosiirtoihin Vantaan ratikka -päätöksen pohjalta.

Vuonna 2024 Mellunkylän kaupunkiudistusalueella viimeistellään leikkipuisto Mellunkylä, rakennetaan Kivikon liikuntapuiston lähiliikuntapaikka ja jatketaan Ojapuiston liikuntapuiston suunnittelua. Lisäksi varaudutaan Ojapuiston esirakentamisen alkamiseen ja Aartenetsijätien johtosiirtoihin.

8 09 04 Meri-Rastila

Meri-Rastilan kaupunkiudistusalueella mahdollistetaan alueen uudistaminen ja täydennysrakentaminen länsi- ja itäosan asemakaavojen mahdollistamien maankäytön muutoksien pohjalta.

Meri-Rastilan länsiosan katusuunnittelua jatketaan ja itäosan katusuunnittelu alkaa. Haruspuistoa suunnitellaan, ja puiston rakentaminen käynnistyy koira-aitauksen siirrolla ja puistoreitin toteutuksella. Ison Kallahdenpuiston ja Pohjavedenpuiston suunnittelu alkaa.

810 Suuret liikennehankkeet

Suuriin liikennehankkeisiin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 93,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 93,4 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 100,4 %. Ylitys katetaan sitovien määrärahaehtien välisinä siirtoina.

8 10 01 Kruunusillat

Kruunusillat -hankekokonaisuudelle on osoitettu yhteensä 72,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 74,7 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 103,6 %.

8 10 01 01 Perushanke

Kruunusillat -määrärahalla toteutetaan uusi raitiotie- sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteys Laajasalosta Hakaniemeen Korkeasaaren ja Kalasataman (Nihti) kautta. Toteuttamiskustannuksiin osallistuu Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy joukkoliikenteen kustannusosuudella.

8 10 02 02 Liittyvä esirakentaminen

Hakaniemenrannan alueella tehdään tarvittavia johtosiirtoja, ruoppauksia ja täyttöjä sekä rantamuurirakenteita, jotka mahdollistavat uuden asemakaava-alueen toteuttamisen. Tämän lisäksi esirakentamista tehdään Nihdin alueella. Lisäksi määrärahoilla puhdistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa alueen pilaantunutta maaperää.

8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Hakaniemen alueella jatketaan katualueilla maankäytön muutoksista johtuvaa rakentamista. Uusi Hakaniemensilta valmistuu. Korkeasaarissa rakennetaan Mischan ja Maschan aukiota, ja Kruunuvuorenrannassa rakennetaan Koirasaarentietä.

8 10 02 Kalasatamasta Pasilaan raitiotie

Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankeelle on osoitettu yhteensä 8,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 10,9 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 123,9 %.

Uuden raitiotieyhteyden ja hankekokonaisuuden on tarkoitus valmistua vuoden 2024 aikana. Liikennöinti linjalla alkaa 12.8.

8 10 03 Sörnäistentunneli

Vuodelle 2024 Sörnäistentunnelin toteutukseen on osoitettu 10,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 6,3 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 59,4 %.

Sörnäistentunnelin rakentamisen jatkoon on varauduttu talousarviossa 10-vuotisen investointiohjelmakauden lopulla. Mahdollisuutta toteutuksen aikaistamiseen selvitetään.

8 10 04 Länsi-Helsingin raitiotiet

Vuodelle 2024 Länsi-Helsingin raitiotien toteutukseen on osoitettu 1,5 miljoonaa euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Länsi-Helsingin raitiotiet -hanke sisältää Vihdintien pikaraitiotien sekä läntisen kantakaupungin uusien raitiotieosuuksien ratainfrastruktuurin ja niiden edellyttämän katurakentamisen toteuttamisen sekä läntisen bulevardikaupungin aluerakentamiseen liittyviä investointeja Huopalahdentien, Haagan ympyrän ja Vihdintien alueella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankkeen toteuttamisen 20.1.2021. Määrärahalla käynnistetään bulevardikatujen katusuunnittelu.

Irtain omaisuus, arvopaperit ja muu pääomatalous

805 Irtain omaisuus

8 05 03 Kaupunkiympäristön toimiala

Tulosbudjetissa on vuodelle 2024 irtaimen omaisuuden määrärahaa yhteensä 6,9 miljoonaa euroa (tietotekniikkahankinnat 6,5 miljoonaa euroa ja muu irtain 0,4 miljoonaa euroa). Tietotekniikkahankintoihin on todellisuudessa kuitenkin käytettävissä määrärahaa 5,8 miljoonaa euroa johtuen, vuoden 2023 määrärahojen ylityksestä).

Irtaimen omaisuuden perushankintojen toteuman arvioidaan olevan yhteensä 4,5 miljoonaa euroa, josta tietotekniikkahankintoja 4,1 miljoonaa euroa ja muun irtaimen hankinnat tulosbudjetin mukaisesti 0,4 miljoonaa euroa.

Määrärahalla varmistetaan jo käynnistyneiden järjestelmäkehitysten jatko ja aloitetaan toimialan toiminnan kannalta välttämättömien teknisesti vanhentuneiden tietojärjestelmien korjausvelan vähentäminen. Näiden lisäksi isoimpia kehittämisen kokonaisuuksia ovat lainsäädännön vaatimuksista tulevat muutokset sekä toiminnan muutoksista aiheutuvat ja strategiasta syntyvät uudet ICT-projektitarpeet.

806 Arvopaperit**8 06 01 HITAS-osakkeiden hankkiminen, Kylk käytettäväksi**

Talousarviossa Hitas-osakkeiden ostoihin on osoitettu 1 miljoonan euron määräraha, joka arvioidaan käytettävän vuonna 2024.

807 Muu pääomatalous**80751 RAKENNUSTEN JA OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA 80753 VÄESTÖNSUOJAKORVAUKSET**

Vuonna 2024 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja ennustetaan myytävän 50 miljoonalla eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 15 miljoonaa euroa ja erotuksena syntyvät myyntivoitot 35 miljoonaa euroa kirjataan luovutusvoittona talousarviokohtaan Kaupunkirakenne ja hallinto.

Vuoden 2024 talousarviossa kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioitiin myytävän 20 miljoonalla eurolla, josta muuhun pääomatalouteen suunniteltiin kirjattavan tasearvon mukaiset 8 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot 12 miljoonaa euroa suunniteltiin kirjattavan talousarviokohtaan Kaupunkirakenne ja hallinto.

Myytävät kohteet ovat pääosin pienrakennuksia tai kohteita, joissa palvelutuotanto on loppunut. Myyntikohteiden valinnan lähtökohtana on korjausvelan ja korjaustarpeen sekä ylläpitokustannusten pienentäminen ottaen huomioon myös kohteista mahdollisesti saatavat vuokraustuotot.

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 miljoonaa euroa.

Arvio talousarviovuoden tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja hallintatoimenpiteistä.**Maka:**

Markkinatilanteen riskit ovat merkittäviä, mutta niitä on ennakoitu jo tavoitteenasetannassa. Tavoitteita on terävöitetty ja selkeytetty siten, että kuvataan tarkemmin niitä asioita, joihin kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa. Kaupunki onnistuu turvaamaan kasvun edellytyksiä, mutta ei voi suoraan vaikuttaa heikkoon markkinatilanteeseen ja asuntorakentamisen aloituksiin. Suunnittelussa varaudutaan turvaamaan hyvät edellytykset rakentamisen ripeälle palautumiselle markkinatilanteen parantuessa.

Liikenteen osalta riskinä on, ettei Helsinki saavuta liikenteen päästövähennystavoitteita. Eri kulkumuotojen edellytyksiä kehitetään tavoitteellisesti siten, että kestävien kulkumuotojen olosuhteet suhteellisesti parantuvat.

Yhpa:

Käynnissä on laajoja kaupunkiyhteisiä kehittämisprojekteja (mm. HR-kokonaisjärjestelmä uudistus ja talouden ohjauksen uudistus sekä suunnitteilla asianhallinnan uudistamisprojekti). Laajat kaupunkiyhteiset kehittämisprojektit vaativat vahvaa resursointia, jota samaan aikaan tarvitaan myös toimialan omiin kehittämisprojekteihin sekä perustoiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. On tärkeää arvioida kriittisesti, kuinka monta laajaa kehittämisprojektiä voi olla käynnissä yhtä aikaa.

Palu:

Yhteiskunnalliset laajemmat häiriötilanteet aiheuttavat riskin, johon palvelukokonaisuuden toiminnot ovat valmistautuneet. Operatiivisessa toiminnassa ICT-projektien viivästykset ja vanhentuvat tietojärjestelmät aiheuttavat riskin, joka voi eskaloitua vaarantaa lakisääteisten tehtävien suorittamisen. Monessa palvelussa henkilöstön saatavuus, kuormitus ja riittävä osaaminen sekä vaativat henkilöstötilanteet haastavat toimintaa ja selkeitä prosesseja henkilöstöpalveluilta tarvitaan. Rakentamisen matalasuhdanne vaikuttaa laskutettavan työn määrään ja sitä kautta toiminnan tuottoihin erityisesti rakennusvalvonnan ja kaupunkimittauksen osalta. Tähän on kuitenkin valmistauduttu jossain määrin jo toimintasuunnitelmissa ja budjetissa.

Rya:

Aikataulu- ja kustannusriskit ovat kohonneet kaikissa rakentamishankkeissa johtuen urakoitsijoiden kohonneesta konkurssiriskistä vallitsevassa taloustilanteesta. Rakentamiskustannusten korkea taso pääkaupunkiseudulla nostaa toimitilojen rakentamisen kustannuksia, toisaalta vallitseva markkinatilanne on kasvattanut kilpailua, mikä näkyy jonkin verran kustannuksissa. Kaupungin palveluverkkosuunnittelun keskeneräisyys aiheuttaa riskejä toimitilojen kustannustehokkaalle toteuttamiselle.

Oman asuntotuotannon merkittävimmät riskit liittyvät uudistuotannossa kysymykseen siitä, mitä hallintamuotoja kaupunki jatkossa tuottaa, etenkin niin kutsutussa välimuodon tuotannossa, kun Hitas ja uudet asumisoikeusasunnot jäävät valikoimasta pois. Vuokra-asuntotuotannossa riskinä on kohtuuhintaisen asuntotuotantoon soveltuvien rakentamiskelpoisten tonttien riittävyys ja se, että ARA-vuokra-asuntojen lisäämiselle soveltuvat alueet ovat usein ARA:n hyväksymään kustannustasoon liian kalliita. Peruskorjausten osalta taloudellista riskiä toimintaan tuo vähenevä peruskorjausten määrä sekä korjaustavoitteiden keventäminen, mikä johtaa tulojen pienenemiseen.

Vallitsevasta markkinatilanteesta johtuen kaupungin rakennuttamia hitas- ja asumisoikeusasuntoja on myymättä, myynnit etenevät hitaasti ja kauppoja perutaan. Korkea korkotaso lisää rakennuttamisaikaisia kustannuksia sekä myymättömien asuntojen kustannuksia. Toisaalta pientä piiristymistä on nähtävillä asuntomarkkinassa uusissa vetovoimaisten alueiden kohteissa. Korkotaso hidastaa myös kaupungin omistamien tarpeettomien tilojen myyntiä. Myymättömien asuntojen ja kiinteistöjen kulut jäävät kaupungin vastuulle siihen asti, kunnes ne saadaan myytyä.

Käynnissä olevista infratyömaista aikataulu- ja kustannusriskejä on erityisesti Mannerheimintien peruskorjaustyöstä tehtyjen valitusten takia sekä Kruunuvuorensillassa.

Talveen liittyy lumen määrän lisäksi useita merkittäviä riskejä, kuten rakenteiden rikkoutuminen ja kasvillisuuden vaurioituminen. Talveen liittyvien riskien kustannukset ovat suuret ja riskin toteutumista ja suuruutta ei voida ennustaa tarkasti ennen sen toteutumista. Talviriskejä pyritään hallitsemaan lumen vastaanottokapasiteetin nostamisella ja suunnitelmallisella talveen varautumisella.

Kuvaus strategisten tavoitteiden toteutumisen edistymistä ennustekaudella:

- Analyysiin sisällytetään toimialan ja liikelaitosten kannalta keskeiset saavutukset, haasteet ja huomiot. Keskity toimialan / liikelaitoksen tunnistamiin keskeisiin painopistealueisiin.
- Hyödynnä analyysissä kaupunkistrategian painopisteiden sekä strategisten ohjelmaryhmien otsikointia (segregaatio, ilmastovastuu, tuottavuus, henkilöstön saatavuus ja viihtyisä kaupunki) sekä painopisteissä esitettyjä tavoitteita.
- Arvioi strategian keskeisiin tavoitteisiin pääsemisestä valtuustokauden aikana ja kuvaa konkreettisia tekoja ja valmiiksi saatuja asioita sekä kuvaa riskejä ja haasteita, joita mahdollisesti liittyy eri painopisteiden tavoitteiden saavuttamiseen.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

- Hiilineutraali Helsinki -työn tilannekatsaus on esitelty kaupunginhallitukselle helmikuussa ja uusien vuoden 2024 toimenpiteiden toteuttaminen on käynnissä.
- Sähköautojen latauspisteverkoston laajentamista kehitetään ja käynnissä on selvitystyö nykyisen mallin kehittämiseksi yleisille alueille rakennettavien latauspisteiden osalta. Kaupungin omien sähköautojen latauspisteverkoston laajentamismahdollisuuksia selvitetään parhaillaan.
- Liikenteen uusien mahdollisten toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan kevään aikana.
- Hiilinielujen laskentaan on kehitetty menetelmä, jonka mukaan kaupungin hiilinielut ovat 73,3 kt CO₂, joista 97 % metsissä.
- Kaupungin hiilivarastojen lisäämisen keinoista on käynnissä esiselvitys.
- Kantakaupungin hydrologisen mallin rakentaminen on käynnistymässä ja sitä tullaan hyödyntämään rankkasadesuunnitelmatyön eteenpäinviemisessä.
- Hellesuunnitelmatyön esiselvitys on tekeillä.
- Tonttikohtaisen viherkertoimen päivitys on käynnistymässä
- Toimialan energiansäästötavoitteet saavutetaan hyvin todennäköisesti tänä vuonna. Ulkovalaisimien vaihtaminen LED-valaisimiksi jatkuu ja tässä toukokuun loppuun mennessä on saavutettu 1,18 GWh energiansäästöt edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Palvelutilojen osalta energiansäästötoimenpiteillä on saavutettu tähän mennessä 4,2 GWh laskennalliset energiansäästöt.
- Omassa asuntotuotannossa ja peruskorjauksissa panostetaan uusiutuvan energian käyttöön ja hankesuunnitteluvaiheessa on alettu laskea eri energialähteiden elinkaarikustannukset.
- Maalämpöä käytetään ensisijaisena lämmitysmuotona sekä omassa asuntotuotannossa että palvelutilarakentamisessa.
- Rakennusten ja yleisten alueiden rakennuttamisessa huomioidaan Green Deal -sopimuksen vaatimukset.
- Kiertotaloutta on edistetty vahvistamalla maamassojen ja materiaalien hyötykäyttöä rakentamisessa sekä edistämällä palvelutilojen kiintokalusteiden, varusteiden, laitteiden ja rakennusosion uudelleenkäyttöä.
- Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi olemassa olevilla viheralueilla on jätetty erittäin runsaasti runkopuuta maastoon lahopuiksi, ja nurmikoita jätetty niittymäisiksi. Näitä toimenpiteitä jatketaan edelleen vuoden aikana.
- Kaikkien viiden perustettavan luonnonsuojelualueen perustaminen etenee suunnitellusti. Alueet ovat: Talin luonnonsuojelualue, Mellunmäen luhta, Meri-Rastilan metsä, Mustavuoren eteläosa ja Porvarinlahden eteläranta.
- Luonnonsuojeluohjelman valmistelu vuosille 2025–2034 edennyt hyvin, samoin ympäristötilaston kehitys. Ympäristönsuojelun tavoitteet vuoteen 2040 päätetty kaupunginhallituksessa 11.3.2024 ja sen jalkautus on alkanut.
- LUMO-ohjelma ja Itämeren suojeluun tähtäävät toimet etenevät suunnitellusti.
- Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivitys, jonka yhtenä tavoitteena on kasvun ja luonnon yhteensovittaminen, etenee suunnitellusti

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

- Hankintojen toimintaperiaatteiden ja mittaamisen projekti etenee suunnitellusti.
- Ammattimaista ja taloudellisesti kestävää kaupungin omaisuuden hallintaa on kehitetty sekä yleisten alueiden että rakennusten osalta. Yleisten alueiden osalta Herttoniemen alueella on käynnissä tilannenäköpilotti ja asiakaskyselyanalyysi ja palvelutilojen osalta panostetaan ennakoivaan, ammattimaiseen ja pitkäjänteiseen kiinteistönpitoon. Suoraan omistettujen palvelurakennusten pitkän tähtäimen suunnitelmia laaditaan systemaattisesti ja tällä hetkellä suunnitelmia on valmistunut 100.
- Kaupungin omistamien tyhjiä tiloja vähennetään aktiivisilla toimenpiteillä ja todennäköisesti saavutetaan tavoiteltu, jossa tyhjiä tilojen suhteellinen määrä vähenee edellisestä vuodesta 10 %.
- Tuottavuusohjelman toteuttamista on jatkettu toimialalla palveluiden ja toimintojen tuottavuustarkasteluilla ja tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä toimeenpantu onnistuneesti jokaisessa palvelukokonaisuudessa.
- Toimialan hallinnoimien asuntojen vuokrausaste on 88,26 %. Työsuhdeasumisen uudelleenorganisointi etenee suunnitellusti.

Taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistaja

- Tapahtumien luvitus on edennyt suunnitellusti. Tapahtumallisuutta edistetään muun muassa luvitusta kehittämällä ja resurssioimalla sekä kansalliseen ”yhden luukun” -asiointiin pyrkivän Luvat ja valvonta -kerroksen (TEM) käyttönotolla.

Helsingin asukkaiden hyvinvointi ja terveys paranevat

- Asunnottomuutta on pyritty vähentämään mm. asukasvalintakriteerein, asumisneuvonnalla ja tukiasuntojen kohdentamisella niitä tarvitseville.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

- Esihenkilötyön hallinnollisen kuorman vähentämiseen tähtävien projektien toteutusta jatketaan työsuhdetietojen välitysjärjestelmän käyttöönoton pilotointi käynnissä hatussa
- Esihenkilötyön ja johtamisen konsultaatiopalvelu käytössä ja valmistautuminen työterveyshuollon muutokseen käynnissä
- Johtamisen tilannekuvan seuranta ja työyhteisöjen kehittäminen on säännöllistä pulssi-kyselyn avulla
- HR-kokonaisjärjestelmäudistuksen valmistelu etenee kaupunkiyhteisössä aikataulussa. Toimialalla hanketta on valmisteltu resurssisuunnittelun osalta.

Helsingin kaupunkiosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

- Kaupunkiuudistusalueilla on panostettu erityisesti turvallisuudentunteen ja viihtyisyyden parantamiseen.
- Yleisillä alueilla on jatkettu roskaisuuden tason seuraamista, tavoitteena on varmistaa, että puhtaanapidon taso paranee. Roskaisuusmittausten mukaan kaupunkiuudistusalueiden mittauspisteillä on viime kesää enemmän roskaisuutta, mutta roskaisuuden määrään vaikuttaa myös kausivaihtelu. Puhtaanapidon tasoon on kiinnitetty erityistä huomiota ja valvontaa tehdään tehostetusti.
- Ulkovalaistuksen led-vaihtoja ja valaistussaneerauksia on kohdennettu kaupunkiuudistusalueille ja toimenpiteet ovat tältä osin käynnissä. Malmin lentokenttäalueen tilapäinen valaistus on valmistunut.
- Viihtyisyyden parantamiseksi kaupunkiuudistusalueille toteutetaan erilaisia viheralueiden kunnostuksia ja kesäkukka-astioita on lisätty.
- Toimialat ylittävä yhteistyö Sympisten ympäristöjen puhtaanapidon tehostamiseksi on aloitettu ja se jatkuu edelleen. Konkreettisine toimenpiteinä on lisätty puhtaanapitoa Sympisten ympäristöihin ja lisätty erilaisia roska-astioita.
- Kaupungin omistamien tilojen huoltopyyntöjen korjausten vasteaika on nopeutunut edelliseen kvartaaliin verrattuna ja se on nyt 141 tuntia. Vasteaika ei kuitenkaan vielä vastaa sopimuksissa edellytettyä aikaa, 72 tuntia, joten toimenpiteitä tehostetaan.
- Kaupunkiuudistusalueilla on onnistuttu vähentämään tyhjiä kivitaktiloja alueiden aktiivisuuden ja turvallisuudentunteen parantamiseksi.

Toimiva ja kaunis kaupunki

- Omassa asuntotuotannossa tullaan jäämään tälle vuodelle asetetusta määrällisestä 2000 asunnon tavoitteesta ja ennuste on, että tänä vuonna aloitetaan 1126 asunnon rakentaminen. Koska myös muu asuntorakentaminen on hidastunut merkittävästi, on mahdollista, että oman asuntotuotannon osuus on tänä vuonna kuitenkin tavoitteen mukaisesti 25 % kokonaisasuntorakentamisen määrästä, tällä hetkellä arvioidaan, että oman tuotannon osuus olisi 22 % asuntorakentamisen kokonaisuudesta Helsingissä. Ensimmäisen ja toisen kvartaalin aikana on omassa asuntotuotannossa aloitettu 374 uuden asunnon rakentaminen.
- Kasvavan kaupungin paikkatietoperustan, terveellisuuden ja turvallisuuden takaavat viranomaistoimet ovat toteutuneet tavoitteiden mukaan. Rakentamisen suhdannetilanne on vähentänyt jonkin verran rakentamiseen liittyviä lupia ja viranomaistoimia, kuten rakennuslupia ja kaupunkimittauksen suoritteita.
- Luovutuskelpoisten tonttien määrä (8000 asuntoa vastaava määrä) toteutuu.
- Katusuunnitelmien valmistuminen hyvissä ajoin toteutuvia investointeja varten etenee tavoitteellisesti
- Asemakaavoitetusta kerrosalasta valtaosa sijoittuu tavoitteen mukaisesti asemanseuduille ja muille keskeisille sijainneille raideliikenneverkoston tuntumaan
- Valmistelussa olevat osayleiskaavat etenevät suunnitellusti

Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta

- Tilapäisten liikennejärjestelyiden asukastyytyväisyyden lähtötilanne on selvitetty eri kulkumuotojen osalta ja asukastyytyväisyyteen vaikuttavia toimia edistetty.
- Pysäköinninvalvonta on tehostunut ja tuottavuus parantunut.
- Kestävien kulkumuotojen olosuhteet parantuvat suunnitellusti ja käynnissä on lukuisia erilaisia hankkeita

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

- Toimialan digitalisaatiota ohjaavan tiekartan painopistetyöryhmät ovat aloittaneet toimintansa ja määrittäneet tavoitteensa.
- Asuntotuotannossa on otettu käyttöön johtamisen tilannekuva, jonka kautta saadaan toimitettua ajankohtaista hanketietoa myös Hekalle ja Hasolle.
- Yleisten alueiden osalta tavoitellaan erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden tyytyväisyyden kasvua erityisesti talviaikana sekä työmaiden ympäristössä olevilla poikkeusreiteillä. Talvihoidon valvontaa tehostettiin ja varmistettiin, että talvihoidon 12 tunnin toimenpideaika toteutui. Useita toimenpiteitä on käynnissä katutöiden haittojen vähentämiseksi, kuten katutyömaakilpailu.
- Palvelutiloissa isännöitsijöiden työtä on tehostettu tilojen käyttäytyvyisyyden parantamiseksi.
- Johtamisen ja toiminnan suunnittelun avuksi on luotu tilannekatsausraportteja tässä vaiheessa mm asukastyytyväisyydestä ja asuntotuotannosta ja palvelutiloista PowerBi -työkaluilla.
- Digitaalisten kaksosten, kaupunkitietomallin ja tietomallipohjaisen toimintamallin kehitys etenee suunnitellusti luoden perustaa tulevan rakentamislain edellytyksiin.
- Asiointiin liittyvän asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäviä toimia jatkettu monissa palveluissa. Tehdyissä kyselyissä lupiin ja valvontaan liittyvän asiointin asiakastyytyvyisyys on osoittautunut pääosin hyväksi.
- Palautejärjestelmän datasta on tuotettu johdolle näkymä, jonka avulla johto on analysoinut palautetrenejä mm. alueittain ja teemoittain.

LIITTEET

Liite 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain

Liite 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain

Liite 4 Ennuste sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Liite 5 Ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Liite 6 Palvelukustannukset ja suoritteet